

Yayın Dünyası

İlay Çelik Sezer [TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi

Bir Avcı Tayyaresi Yapmaya Karar Verdim

Emir Öngüner

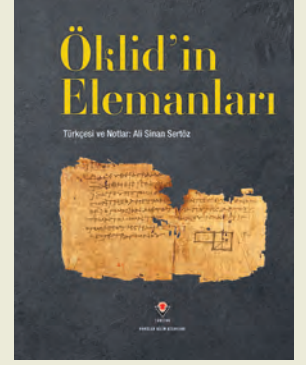
TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Yetişkin Kitaplığı, 2020

Gazeteci Abidin Daver 1938 yazında Beşiktaş'taki tayyare atölyesini ziyarete gider. Röportaj esnasında Nuri Demirağ yeni bir projeden bahseder: "...Bir avcı tayyaresi yapmaya karar verdim. Bunun prototipi üzerinde çalışıyoruz. Avrupa ve Amerika'dan lisanslar alıp tayyare yapmak istemiyorum. Çünkü bu kopyacılıktan ibaret bir iştir. Ben, yeni ve milli bir Türk tayyareciliği yaratmak istiyorum... Şimdi resimleri üzerinde çalıştığımız bu avcı tayyaresi bugün Avrupa ve Amerika'daki en seri avcı tayyarelerinin baş döndürücü süratini haiz ilk Türk tipi avcı uçağı olacaktır..." Peki, neydi Demirağ'ın bahsettiği bu Türk tipi avcı uçağı? 1938'de çizimleri ve prototipi üzerinde çalışılan bu uçaktan neden bugüne kadar hiç bahsedilmedi ve bu uçak neden üretilmedi?

Öklid'in Elemanları

Ali Sinan Sertöz

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Yetişkin Kitaplığı, 2019

Öklid, MÖ 300 yılları civarında İskenderiye'de yaşadığı düşünülen Antik Çağ matematikçisidir. *Elemanlar* adlı bu kitabında zamanının bilinen tüm matematiğini yalnızca beş belit ve beş genel kavramdan başlayarak sistematik bir şekilde yeniden kurgular. Öklid, on üç cilt olarak yazdığı bu temel geometri ve sayılar kuramı kitabında, her yeni önermeyi yalnızca başta verdiği belitleri, genel kavramları ve daha önce kanıtladığı diğer önermeleri kullanarak kanıtlar. Bu yönüyle *Elemanlar*, yazıldığı günden itibaren Doğu ve Batı dünyasının düşünce yapısını derinden etkilemiş ve bugünkü bilim paradigmasının doğuşuna öncülük etmiştir.

İki bin yıl boyunca her düşünen insanın başucu kitabı olmasının yanı sıra ders kitabı olarak da kullanılan *Elemanlar*'ın on üç cildinin tamamı ilk kez Türkçeye çevrildi. Bu çevirinin başında *Öklid'in Elemanları* ve çeviride izlenen yaklaşımlar üzerine ayrıntılı açıklamalar yapıldı. Bazen arka sayfada devam eden kanıtları şekil üzerinde takip etmeyi kolaylaştırmak için çift sayılı sayfaların sol üst köşesinde gereken şekil yeniden verildi. Bir kısmı toplu hâlde kitap başlarında, bir kısmı kitap ortalarında, bir kısmı ise önermelerin içinde verilen tanımları kolayca bulmak için "Tanımlar Dizini" oluşturuldu. Son olarak, önemli önermeleri kitap içinde bulmayı kolaylaştırmak için "Seçme Önermeler Dizini" eklendi.

Öklid'in Elemanları mantığın matematiğe uygulandığı bir başeserdir.